

Spis treści

Przedmowa	9
 CZĘŚĆ PIERWSZA	19
1. Państwa – Lubomir Zyblikiewicz	21
Pojęcie państwa	21
Ewolucja nowożytnego państwa	23
Państwa w stosunkach międzynarodowych	35
Suwerenność	47
2. Narody, nacjonalizm, nowy nacjonalizm – Lubomir Zyblikiewicz	51
Naród	54
Nacjonalizm	61
Nowy nacjonalizm? Renacjonalizacja?	64
3. Religia w polityce światowej – Lubomir Zyblikiewicz	70
Jak rozumieć religię?	70
Krajobraz religijny świata XX w. i początków XXI w.	74
Religia czynnikiem konfliktu i współdziałania w polityce światowej	82
4. Korporacje wielonarodowe – Lubomir Zyblikiewicz	88
W poszukiwaniu definicji	88
Korporacje w czasach merkantylizmu	90
Korporacje wielonarodowe	91
 CZĘŚĆ DRUGA	115
5. Władza w stosunkach międzynarodowych – Lubomir Zyblikiewicz	117
Władza	118
Swoiste cechy władzy w stosunkach międzynarodowych	126
Dygresje językowe	137
6. Bezpieczeństwo międzynarodowe – współczesne uwarunkowania i możliwości analizy – Iwona Krzyżanowska-Skowronek	140
Wprowadzenie	140
Ewolucja rozumienia i tworzenia bezpieczeństwa międzynarodowego	146
Uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego po zimnej wojnie	148
Bezpieczeństwo międzynarodowe jako przedmiot i dziedzina badań	154
Podsumowanie	161
7. Konflikty zbrojne we współczesnych stosunkach międzynarodowych – Iwona Krzyżanowska-Skowronek	164
Wprowadzenie	164
Przyczyny, znaczenie i rozumienie konfliktów zbrojnych w rozwoju społecznym i stosunkach międzynarodowych	166

Definiowanie i uwarunkowania społeczno-polityczno-prawne współczesnych konfliktów zbrojnych	172
„Nowe”, „dzikie”, „trzeciego rodzaju”, „sprywatyzowane” – postępująca hybrydyzacja współczesnych konfliktów zbrojnych	177
Wojna i konflikt zbrojny w stosunkach międzynarodowych w XXI w. – ogólne refleksje	185
 CZĘŚĆ TRZECIA	 189
8. Ludność – <i>Edyta Chwiej</i>	191
9. Żywność i rolnictwo – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	210
Żywienie ludzi	220
Rolnictwo w stosunkach międzynarodowych	224
10. Energia i inne zasoby – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	230
Energia	230
Masowe tradycyjne surowce nieenergetyczne	243
Minerały strategiczne	245
11. Przemysł – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	252
Rewolucja przemysłowa	252
Przemysł w gospodarce i społeczeństwie	262
Mocarstwa przemysłowe	269
12. Handel – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	277
Państwa wobec handlu zagranicznego	277
Ewolucja handlu międzynarodowego od początków XIX w.	287
Globalne łańcuchy wartości	295
13. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	297
 CZĘŚĆ CZWARTA	 319
14. Globalizacja przełomu XIX i XX w. – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	321
15. Współczesna globalizacja – stan, perspektywy, zagrożenia – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	338
16. Współczesna globalizacja a zmiany układu sił światowych – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	359
 CZĘŚĆ PIĄTA	 383
17. Stany Zjednoczone – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	385
18. Chiny współczesne – <i>Lubomir Zyblikiewicz</i>	407
19. Unia Europejska na arenie międzynarodowej – <i>Piotr Bajor</i>	430
Uwarunkowania i skutki brexitu	430
Proces rozszerzenia	432
Unia Europejska wobec skutków pandemii	433
Reakcja na wojnę w Ukrainie	434
Orędzie o stanie Unii Europejskiej	436

Global Gateway – nowa forma aktywności międzynarodowej UE	436
Strategiczny program rozwoju Unii Europejskiej	437
Unia Europejska – NATO	438
Wyzwania i przyszłość Unii Europejskiej	439
Podsumowanie	440
Bibliografia	443